

**ROKIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS VISUOMENĖS SVEIKATOS
BIURAS**

Kodas 301817855, Respublikos g. 94, LT-42136 Rokiškis, tel. 8 (458) 52055,
el. paštas info@rsveikata.lt

**MOKINIŲ SVEIKATOS STEBĖSENOS MOKYKLOSE
VYKDYMAS**

Visaginas,

2016

Vienas iš svarbiausių sveikatos raidos tarpinių yra vaikystė ir paauglystė. Tuo laikotarpiu vaiko elgsenos ir gyvensenos ypatybės turi labai didelės reikšmės vėlesnio gyvenimo kokybei. Šeima, darželis ir mokykla vaikui turi padėti suprasti, kad sveikata yra vertybė, kurią reikia saugoti bei kontroliuoti.

Vaikų profilaktinių sveikatos patikrinimų duomenų analizė padeda kryptingai planuoti ir įgyvendinti sveikatos priežiūrą mokyklose, organizuoti ir įgyvendinti priemones, susijusias su ligų ir traumų profilaktika, taip padedant mokiniams saugoti ir stiprinti sveikatą. Kasmetiniai profilaktiniai vaikų sveikatos patikrinimai atliekami vadovaujantis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2000 m. gegužės 31 d. įsakymu Nr. 301 „Dėl profilaktinių sveikatos patikrinimų sveikatos priežiūros įstaigose“. Duomenys apie vaikų sveikatos būklę gaunami iš statistinės apskaitos formos Nr. 0.27-1/a. „Vaiko sveikatos pažymėjimas“, patvirtintos Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2004 m. gruodžio 24 d. įsakymu Nr. V-951.

Mokyklų visuomenės sveikatos priežiūros specialistams ir administracijos darbuotojams informacija apie moksleivių sveikatą parodo, kokios yra mokinių sveikatos problemos vyrauja jų įstaigoje, o tai gali tapti svariu motyvu inicijuoti sveikatos stiprinimo priemonių, jų ugdymo įstaigoje įgyvendinimą.

Lentelėje „Mokinių sergamumas pagal ligų grupes 2016 m.“ pateikiami diagnozių pavadinimai, ligų kodai, sergančių asmenų absoliutūs skaičiai, bei naujai susirgusių asmenų absoliutūs skaičiai. Duomenys pateikti iš 5 Visagino savivaldybės ugdymo įstaigų: Visagino Draugystės progimnazijos, Visagino "Atgimimo" gimnazijos, Visagino "Verdenės" gimnazijos, Visagino "Gerosios vilties" progimnazijos, Visagino "Žiburio" pagrindinės mokyklos. Amžius – nuo 6 iki 18 metų.

1 lentelė. Mokinių sergamumas pagal ligų grupes 2016 m.

Diagnozės pavadinimas	Kodas pagal TLK-10-AM	Sergantys asmenys (ligotumas)		Naujai susirgę asmenys	
		Abs. sk.	1000 gyv.	Abs. sk.	1000 gyv.
TAM TIKROS INFEKČINĖS IR PARAZITŲ SUKELIAMOS LIGOS, iš jų:	A00-B99	119	159	116	155
žarnyno infekcinės ligos (išskyrus kitą infekcinės ir nepatikslintos kilmės gastroenteritą ir kolitą)	A00-A08	3	125	3	125
tuberkuliozė	A15-A19	-	-	-	-
NAVIKAI, iš jų:	C00-D48	20	132	19	125
piktybiniai (įskaitant limfinių kraujodaros ir jiems giminingų audinių)	C00-C97	-	-	-	-
gerybiniai navikai	D10-D36	20	132	19	125
KRAUJO IR KRAUJODAROS ORGANŲ LIGOS BEI TAM TIKRI SUTRIKIMAI, SUSIJĘ SU IMUNINIAIS MECHANIZMAIS, iš jų:	D50-D89	3	103	2	68
ENDOKRININĖS, MITYBOS IR MEDŽIAGŲ APYKAITOS LIGOS, iš jų:	E00-E90	27	140	20	104
skydliaukės funkcijos sutrikimai	E00-E07	7	175	3	75
cukrinis diabetas, iš jo:	E10-E14	1	111	0	0
1 tipo cukrinis diabetas	E10	-	-	-	-
PSIČHIKOS IR ELGESIO SUTRIKIMAI, iš jų:	F00-F99	42	161	22	84
psichologinės raidos sutrikimai	F80-F89	7	137	3	58
elgesio ir emocijų sutrikimai, prasidedantys vaikystėje ir paauglystėje	F90-F98	20	133	9	60
NERVŲ SISTEMOS LIGOS, iš jų:	G00-G99	30	146	24	117
epizodiniai ir paroksizminiai sutrikimai	G40-G47	17	127	11	82
epilepsija, epilepsinė būklė	G40-G41	7	250	1	35
nervų, nervų šaknelių ir rezginių sutrikimai	G50-G59	1	71	1	71
cerebrinis paralyžius ir kiti paralyžiaus sindromai	G80-G83	6	461	3	230
AKIES IR JOS IRGANŲ LIGOS, iš jų:	H00-H59	275	231	185	155
vokų, ašarų sistemos, akiduobės, junginės ligos	H00-H13	37	124	36	121
regėjimo sutrikimai, iš jų:	H49-H54	242	219	150	135
hipermetropija (toliaregystė)	H52.0	49	151	30	92
miopija (trumparegystė)	H52.1	149	198	83	110
AUSIES IR SPENINĖS ATAUGOS LIGOS, iš jų:	H60-H95	99	158	96	154

išorinės ausies ligos	H60-H62	29	131	29	131
vidurinės ausies ir speninės ataugos ligos, iš jų:	H65-H75	73	153	72	150
lėtinis otitas	H65.2-H65.9	47	138	47	138
klausos defektai (prikurtimas)	H90-H91	3	142	1	47
KRAUJOTAKOS SISTEMOS LIGOS, iš jų:	I00-I99	22	143	20	130
nereumatinės vožtuvų ydos	I34-I39	7	134	5	96
laidumo sutrikimai ir širdies aritmijos	I44-I49	-	-	-	-
KVĖPAVIMO SISTEMOS LIGOS, iš jų:	J00-J99	1040	599	1026	591
ūminės viršutinių kvėpavimo takų infekcijos	J00-J06	945	556	942	554
kitos ūminės apatinių kvėpavimo takų infekcijos	J20-J22	62	133	61	131
kitos viršutinių takų ligos, iš jų:	J30-J39	160	178	129	144
alerginis rinitas	J30.1-J30.4	63	152	37	89
astma, astminė būklė	J45-J46	43	140	13	42
VIRŠKINIMO SISTEMOS LIGOS, iš jų:	K00-K93	201	189	183	172
virškinimo sistemos ligos be dantų ligų	K09-K93	159	170	153	164
dantų ligos	K00-K08	47	145	35	108
stemplės, skrandžio ir dvylikapirštės žarnos ligos, iš jų:	K20-K31	85	146	82	141
dispersija ir kitos skrandžio ir dvylikapirštės žarnos ligos	K30-K31	44	127	44	127
ODOS IR POODŽIO LIGOS, iš jų:	L00-L99	208	207	187	186
odos ir poodinių audinių infekcijos	L00-L08	29	121	28	117
dermatitas ir egzema	L20-L30	79	144	63	114
JUNGIAMOJO AUDINIO IR RAUMENŲ BEI SKELETO LIGOS, iš jų:	M00-M99	65	167	62	159
artropija	M00-M25	14	134	13	125
deformuojančios dorsopatijos	M40-M43	27	150	27	150
minkštųjų audinių ligos	M60-M79	6	130	6	130
LYTINĖS IR ŠLAPIMO SISTEMOS LIGOS	N00-N99	35	126	29	104
ĮGIMTOS FORMAVIMOSI YDOS, DEFORMACIJOS IR CHROMOSOMŲ ANOMALIJOS, iš jų:	Q00-Q99	42	130	26	80
įgimtos kraujo apytakos sistemos formavimosi ydos	Q20-Q28	10	117	4	47
įgimtos raumenų ir skeleto sistemos formavimosi ydos ir deformacijos	Q65-Q79	23	129	16	89
SIMPTOMAI, POŽYMAI IR NENORMALŪS KLINIKINIAI BEI LABORATORINIAI RADINIAI, NEKLASIFIKUOJAMI KITUR, iš jų:	R00-R99	175	183	170	177
nenormali laikysena	R29.3	5	111	5	111
nenormali tuberkulinio mėginio reakcija	R76.1	11	127	11	127
SUŽALOJIMAI, APSINUODIJIMAI IR TAM TIKRI IŠORINIŲ POVEIKIŲ PADARINIAI, iš jų:	S00-T98	185	187	179	181
galvos sužalojimai	S00-S09	52	131	50	126
pečių lanko ir rankos sužalojimai, iš jų	S40-S69	59	136	56	129
klubų ir kojų sužalojimai, iš jų	S70-S99	51	130	51	130

Mokinių dantų ir žandikaulių būklė 2016 m.

2 lentelėje „Mokinių dantų būklė 2016 m.“ ir 3 lentelėje „Mokinių žandikaulių būklė 2016 m.“ pateikiami duomenys iš 5 Visagino savivaldybės ugdymo įstaigų: Visagino Draugystės progimnazijos, Visagino "Atgimimo" gimnazijos, Visagino "Verdenės" gimnazijos, Visagino "Gerosios vilties" progimnazijos, Visagino "Žiburio" pagrindinės mokyklos. Amžius nuo 6 iki 18 metų.

2 lentelė. Mokinių dantų būklė 2016 m.

Klasės*	Eil. Nr.	Vaikų skaičius mokyklinio ugdymo įstaigose	Vaikų, pateikusių formą Nr. 027-1/a skaičius**	Pieninių dantų skaičius			Nuolatinių dantų skaičius			Vaikų neturinčių ėduonies pažeistų, plombuotų ir išrautų dantų, skaičius
				pažeisti ėduonies (k)	plombuoti (p)	išrauti (i)	pažeisti ėduonies (K)	plombuoti (P)	išrauti (I)	
A	B	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1 klasė	1	188	186	482	303	19	14	5	0	34
2 klasė	2	202	193	429	357	20	49	8	0	40
3 klasė	3	197	193	322	352	36	61	36	0	37
4 klasė	4	188	181	176	204	36	53	64	0	48
5 klasė	5	150	145	94	129	23	86	88	13	31
6 klasė	6	161	151	52	56	3	73	189	8	32
7 klasė	7	189	183	33	31	0	103	250	8	62
8 klasė	8	145	136	4	2	0	106	227	15	37
9 klasė	9	112	99	2	4	0	83	255	16	23
10 klasė	10	130	109	0	0	0	81	318	18	25
11 klasė	11	93	75	0	0	0	63	218	3	22
12 klasė	12	103	81	0	0	0	55	239	21	21
Iš viso		1858	1732	1598	1441	137	827	1897	102	412

3 lentelė. Mokinių žandikaulių būklė 2016 m.

Klasės*	Eil. Nr.	Vaikų, pateikusių formą 027-1 dalis, proc.	Vaikų, neturinčių blogų dantų, dalis, proc.	Vaikų, neturinčių sąkandžio patologijos, skaičius	Vaikų, turinčių pavienių dantų sąkandžio patologiją, skaičius	Vaikų, turinčių žandikaulių patologiją, skaičius	Vaikų, neturinčių sąkandžio patologijos, dalis, proc.	Vaikų, turinčių pavienių dantų sąkandžio patologiją, dalis, proc.	Vaikų, turinčių žandikaulių patologiją, dalis, proc.
A	B	10	14	15	16	17	18	19	20
1 klasė	1	98.94	18.28	102	14	51	54.84	7.53	27.42
2 klasė	2	95.54	20.73	105	19	47	54.40	9.84	24.35
3 klasė	3	97.97	19.17	94	26	54	48.70	13.47	27.98
4 klasė	4	96.28	26.52	94	21	43	51.93	11.60	23.76
5 klasė	5	96.67	21.38	63	28	36	43.45	19.31	24.83
6 klasė	6	93.79	21.19	79	20	37	52.32	13.25	24.50
7 klasė	7	96.83	33.88	88	30	44	48.09	16.39	24.04
8 klasė	8	93.79	27.21	67	22	32	49.26	16.18	23.53
9 klasė	9	88.39	23.23	47	13	23	47.47	13.13	23.23
10 klasė	10	83.85	22.94	51	14	31	46.79	12.84	28.44
11 klasė	11	80.65	29.33	37	10	12	49.33	13.33	16.00
12 klasė	12	78.64	25.93	43	12	16	53.09	14.81	19.75
Iš viso		93.22	23.79	870	229	426	50.23	13.22	24.60

Iš 1732 pilnai užpildytų mokinių sveikatos pažymėjimų nuo 1 iki 9 klasės pažeistų pieninių dantų buvo – 1598, plombuotų pieninių dantų – 1441, o išrautų pieninių dantų – 137. Nuolatinių pažeistų ir plombuotų dantų buvo pas 7-tokus, o mažiausiai pas 11-tokus ir 12-tokus. Daugiausiai pažeistų dantukų turėjo pradinių klasių mokiniai. Tam įtakos galėjo turėti saldus ir rūgštus maistas ir prasta higiena.

Iš 1732 mokinių, iš kurių 412 mokinių – neturėjo ėduonies pažeistų, plombuotų ir išrautų dantų. Nuo 1 iki 12 klasės mokinių 426 mokiniai turėjo žandikaulių patologiją, 229 turėjo pavienių dantų sąkandžio patologijų, o didesnė dalis – 870 mokinių tokių sutrikimų neturėjo. Sąkandžio anomalijų atsiradimo priežastys būna įgimtos arba įgytos. Svarbu laiku pastebėti esamą ar gresiančią problemą ir tai lemiančius veiksnius bei laiku pradėti gydymą. Aktyviai besiformuojant žandikauliams, papildomai veikiančios jėgos gali lemti netaisyklingą žandikaulių išsivystymą. Dažniausios priežastys lemiančios sąkandžio patologiją yra – pirštų, apatinės lūpos ir kitų daiktų (pieštukų) čiulpimas, lūpų ir nagų kramtymas, taip pat liežuvio čiulpimo ir kramtymo įprotis taip pat gali lemti netaisyklingą dantų padėtį. Kuprinės nešiojimas ant vieno peties taip pat neigiamai veikia žandikaulius: vienas petys pakyla, bet pakyla ir galva, nes reikia išlyginti kūno balansą. Tai irgi gali lemti apatinio žandikaulio deformaciją, asimetriją. Svarbiausia laiku pastebėti šiuos vaikų įpročius, kurie susiformuoja vaikystėje. Beveik pusė mokinių turi sąkandžio problemų.

Iš viso dantų būklę pasitikrino 93,22 % mokinių, o iš likusių 6,7% mokinių informacijos apie vaikų dantų žandikaulių būklę, tai yra (027 formos) gydytojai nepilnai užpildė arba visiškai neužpildė. Tai reiškia, jog vis mokiniai yra pasitikrinę.

Taip pat Visagino "Verdenės" gimnazijoje yra 20 mokinių, kurie mokosi specialiojoje lavinamojoje klasėje. Tai mokiniai, turintys sveikatos sutrikimų, kurie mokosi individualiai namuose ir pažymų apie sveikatos būklę pilnai neteikia, o jie taip pat įeina į 6,7%.